

From: Heiki Ärm
Sent: 29 January 2024 08:31:54
To: Malle Viiburg
Cc: Einart Kask; Aivar Laud
Subject: FW: RMK raieaetised Rail Balticu hüvitusmeetmete kava alusel moodustatavates metsise püsielupaikades

Infoks!

Heiki

From: Eleri Kautlenbach <Eleri.Kautlenbach@agri.ee>
Sent: Sunday, January 28, 2024 10:47 PM
To: olav.etverk@keskkonnaamet.ee; Heiki Ärm <heiki.arm@rmk.ee>
Cc: rainer.vakra@keskkonnaamet.ee; leelo.kukk@keskkonnaamet.ee; 'Agu Leivits' <Agu.Leivits@keskkonnaamet.ee>; taavi.tattar@keskkonnaamet.ee; sander.salmu@kliimaministeerium.ee; antti.tooming@kliimaministeerium.ee; Andres.Lindemann@kliimaministeerium.ee; Mikk Marran <mikk.marran@rmk.ee>; Heddy Klasen <Heddy.Klasen@agri.ee>; Kadi-Kaisa Kaljuveer <Kadi-Kaisa.Kaljuveer@agri.ee>; Kadri Möller <Kadri.Moller@kliimaministeerium.ee>; taimo.aasma@kliimaministeerium.ee; ain.tatter@kliimaministeerium.ee
Subject: RMK raieaetised Rail Balticu hüvitusmeetmete kava alusel moodustatavates metsise püsielupaikades

Tere!

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium esitas 18.12.2023 kirjaga nr 14-8/1352 ja 18.12.2023 kirjaga nr 14-8/1354 (AK materjalid) Rail Balticu planeeringu materjalid, sh hüvitusmeetmete kava Keskkonnaametile ja RMKle kooskõlastamiseks. RMK kooskõlastas materjalid, sh hüvitusmeetmete kava 09.01.2024 kirjaga nr 3-1.1/2023/7840. Keskkonnaamet kooskõlastas materjalid, sh hüvitusmeetmete kava 17.01.2024 nr 6-5/23/25292-3.

Kuna raudtee rajamisega kaasneb ebasoodne mõju Naturele (täpsemalt metsisele), mida pole võimalik leevendada, siis tuleb kaasnev mõju hüvitada. Rail Baltic raudtee rajamisega metsisele kaasneva ebasoodsa mõju hüvitamiseks tuleb tagada uued elupaigad 24-le metsise kukele. Selleks tuleb Lõuna-Pärnumaal raudteetrassi piirkonnas:

- moodustada riigi maadele 11 uut metsise püsielupaika kogupindalaga 4371 ha. Püsielupaigad saavad tulevikus olema Natura 2000 võrgustiku osaks.
- muuta kaitsekorda kahes metsise olemasolevas püsielupaigas – Lodja ja Jaamaküla praegustes püsielupaikades tuleb kõik metsisele olulised ja sobivad elupaigad (kokku 945 ha) hõlmata sihtkaitsevöödi kaitsekorraga.
- teostada elupaiga taastamistöid 11 alal.

Rail Baltic on riiklikult oluline ja prioriteetne projekt, mille planeeringu kehtestamine on ajakriitiline. Planeeringu kehtestamise, sh raudtee rajamise eelduseks on metsisele ebasoodsa mõju hüvitamine vastavalt hüvitusmeetmete kavale. Minuni on jõudnud info, et mitmele Rail Balticu hüvitusmeetmete kavas ette nähtud uuele püsielupaiga alale (nt Reiu ja Kurgoja, mujal vähem) on RMK sel aastal (osad teatised mõni päev vanad) lausaliselt suurtele aladele raieaetised võtnud ja Keskkonnaamet on need eranditult ära kooskõlastanud. Tegemist on metsise jaoks tuumikaladega, kuhu moodustatakse püsielupaigad (sihtkaitsevööndi piiranguga), mis saavad olema Natura osaks. Need alad on mõeldud metsise kaitseks mitte aktiivseks metsa majandamiseks. Kui raied on teostatud, siis metsise eksperdi hinnangul hüvituskava sellisena enam kindlasti piisavalt mõjusid ei kompenseeri ja tuleb uuesti alasid otsima hakata. Planeeringut pole võimalik kehtestada enne, kui meil on olemas alad, mis on hüvitamiseks sobilikud. Kui peame hakkama uusi alasid otsima, siis see toob kaasa olulise ajalise viivituse planeeringu menetlemisel (praegust hüvitusmeetmete kava koostati u 4 kuud, millele lisanud 1 kuuline kooskõlastamise aeg). Uute alade otsimine võib olla raskendatud, sest praegused alad on piirkonnas kõige sobilikumad metsistele. Samuti võib olla vajadus suuremal määral alade kaitse alla võtmiseks nende väiksema sobivuse tõttu. On väga mõistlik jääda praeguse hüvitusmeetmete kava juurde.

Minu palve on, et:

1. RMK peataks koheselt kõik juba töös olevad raied ja Keskkonnaamet tühistaks koheselt Rail Balticu hüvitusmeetmete kavaga ette nähtud metsise püsielupaikadega kattuvat aladel RMK metsaetised tuginedes Rail Balticu planeeringu materjalidele, sh hüvitusmeetmete kavale, mis Regionaal- ja Põllumajandusministeerium esitas 18.12.2023 kirjaga nr 14-8/1352 ja 18.12.2023 kirjaga nr 14-8/1354 (AK materjalid) Keskkonnaametile ja RMKle kooskõlastamiseks. Samuti saab tugineda RMK 09.01.2024 kirjale nr 3-1.1/2023/7840 ja Keskkonnaameti 17.01.2024 kirjale nr 6-5/23/25292-3, millega mõlemad asutused kooskõlastasid planeeringu materjalid, sh hüvitusmeetmete kava. Metsaetiste kooskõlastamise eelselt oleks tulnud selgitada välja keskkonnamõju hindamise vajadus. Antud juhul seda tehtud pole. Nimelt KeHJS § 3 lg 1 p 2 kohaselt keskkonnamõju hinnatakse, kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneva eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Tuginedes Rail Balticu hüvitusmeetmete kavas toodud infole, võib eeldada, et

kõnealustel aladel raiumisega kaasneb oluline ebasoodne mõju Naturale (Luitemaa linnuala metsiste sidususele). Juhin tähelepanu, et Naturaga seotud mõju tuleb hinnata metsise mängude keskosast kuni 3 km raadiuses (st laiemal alal kui seda on tulevased püsielupaigad).

2. Keskkonnaamet esitaks esimesel võimalusel täpse ülevaate, millistele Rail Balticu hüvitusmeetmete kavaga ette nähtud metsise püsielupaikadeks mõeldud aladele ja millises mahus on raieteatised esitatud (sh palun esitada info ka joonisel).
3. RMK esitaks esimesel võimalusel ülevaate, millistel Rail Balticu hüvitusmeetmete kavaga ette nähtud metsise püsielupaikadeks mõeldud aladele on juba raietööd teostatud ja millistel teostamisel. Palun infot raiemahtude osas (sh palun esitada info joonisel aladena).

Rail Balticu planeeringu materjalide koostööstamine on lõpusirgel (hetkel viiakse sisse täpsustusi). Käesolevaga teavitan, et meil pole võimalik planeeringut vastu võtta ja suunata avalikule väljapanekule enne, kui on selgunud, kas on vajalik asuda hüvitusmeetmete kava uuesti koostama. Seega palun esimesel võimalusel tagasisidet, millised on Keskkonnaameti ja RMK edasised plaanid seoses raietegevusega aladel, kuhu on plaanis moodustada püsielupaigad.

Lugupidamisega

Eleri Kautlenbach

Rail Balticu projektijuht | Ruumilise planeerimise osakond

Telefon: +372 5885 1327

E-post: eleri.kautlenbach@agri.ee

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium | Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn | www.agri.ee

